

1. Regelgeving voor bemiddeling

Spanje kent geen specifieke regelgeving voor gezinsbemiddeling. Als burgerlijke zaak is gezinsbemiddeling echter wel opgenomen in de wet op de bemiddeling in burgerlijke en handelszaken (*Ley 5/12, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles*), waarin bemiddeling op deze gebieden in algemene zin is geregeld.

In de artikelen 3 en 27 van die wet wordt specifiek ingegaan op bemiddeling in internationale aangelegenheden.

Daarnaast beschikken bepaalde autonome regio's uit hoofde van hun bevoegdheid op dit gebied over regelgeving voor bemiddeling die ongeveer gelijk is aan die van de nationale wetgeving. De volledige regelgeving van de autonome regio's op het gebied van bemiddeling is in te zien op:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Normativa-y-jurisprudencia/Leyes-Autonomicas/>

2. Procedure voor gezinsbemiddeling

Gezinsbemiddeling is in Spanje een volledig vrijwillige procedure. De procedure berust onder andere op de beginselen van vertrouwelijkheid, gelijkheid van de partijen en onpartijdigheid van de bemiddelaars.

Om redenen van vereenvoudiging en met name in het geval van internationale gezinsbemiddeling, is in de algemene wetgeving inzake bemiddeling uitdrukkelijk bepaald dat deze kan plaatsvinden via videoconferentie of andere elektronische middelen die de overbrenging van geluid of beelden mogelijk maken. De partijen kunnen vóór en tijdens de gerechtelijke procedure gebruikmaken van bemiddeling. Bemiddeling is zelfs na beëindiging van de procedure nog mogelijk, als dat nodig is voor wijziging of een vlotte uitvoering van de rechterlijke beslissing.

De bemiddelingsprocedure is betrekkelijk eenvoudig, ongeacht het moment waarop de partijen ervan gebruikmaken. Zij nemen contact op met de bemiddelaar van hun keuze of, als er al een familieprocedure loopt, de bemiddelaar die door de rechter is aangewezen. Eerst vindt er een informatiebijeenkomst plaats om de partijen bekend te maken met de opzet van de procedure. Als zij akkoord gaan met deelname, kan de procedure beginnen. De bemiddelaar leidt de bijeenkomsten en geeft de partijen de gelegenheid om hun standpunten uiteen te zetten en te proberen tot een vergelijk te komen. De procedure eindigt met of zonder overeenkomst over alle kwesties of een deel daarvan. De uitkomst wordt vastgelegd in een document dat, als er overeenstemming is bereikt, ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de rechterlijke instantie. Als er geen minderjarige of gehandicapte kinderen zijn, kan het document ook worden voorgelegd aan een notaris, zodat het kan worden opgemaakt als openbare akte met executoriale kracht.

Als de partijen via bemiddeling voorafgaand aan een gerechtelijke procedure overeenstemming bereiken, wordt die procedure versneld omdat er dan een vereenvoudigde procedure wordt gevolgd voor de partijen: zij leggen hun overeenkomst voor aan de familierechter, die overgaat tot goedkeuring als de overeenkomst niet in strijd is met de wet of met de belangen van de eventuele minderjarige of gehandicapte kinderen van het paar (zie artikel 777 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Indien de gerechtelijke procedure is gestart zonder bemiddeling, kan de rechter, rekening houdend met de bijzondere omstandigheden van de zaak, ten aanzien van de partijen een bemiddelingsmaatregel gelasten. In dat geval stelt de familierechter aan de partijen voor deel te nemen aan een kosteloze informatiebijeenkomst. Indien de partijen beslissen een beroep te doen op bemiddeling, wordt de gerechtelijke procedure niet geschorst, tenzij de partijen hebben verzocht om een schorsing. Wanneer er een overeenkomst wordt bereikt, wordt die ter validatie voorgelegd aan de familierechter. Indien de partijen geen overeenstemming bereiken of indien zij geen gebruik wensen te maken van bemiddeling, wordt er uitspraak gedaan over alle punten waarover de partijen het oneens zijn.

Bij gendergerelateerd geweld is er geen gezinsbemiddeling mogelijk.

De informatiebijeenkomst bij de bemiddelaar is kosteloos. De kosten van de bemiddelingsprocedure zelf moeten echter worden gedragen door de partijen, tenzij de partijen in aanmerking komen voor rechtsbijstand. Zie voor alle informatie over rechtsbijstand en over de voorwaarden om ervoor in aanmerking te komen:

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

3. Het beroep van gezinsbemiddelaar en toegang tot een gezinsbemiddelaar

Bemiddelaars moeten een universitaire of hogere beroepsopleiding hebben afgerond. Voorts moeten zij aan een erkende instelling een specifieke opleiding op het gebied van bemiddeling hebben doorlopen.

Voorafgaande inschrijving in een register is niet vereist om als gezinsbemiddelaar te kunnen optreden. Het is echter wel mogelijk zich te laten inschrijven in een register, zowel op nationaal niveau (register van bemiddelaars en bemiddelingsinstanties; zie de hieronder vermelde website) als op het niveau van de autonome regio's.

In dit verband moet worden opgemerkt dat er in alle autonome regio's een openbare bemiddelingsinstantie bestaat. Informatie over deze dienst vindt u op de website van elke afzonderlijke regio (de rubriek "mediación"). Deze rubriek bevat nadere gegevens over de werking van het stelsel inzake bemiddeling, het register van bemiddelaars met, in voorkomend geval, de link naar dat register, en doorgaans een formulier voor de aanvraag van bemiddeling waarin wordt verwezen naar gespecialiseerde bemiddelingsinstanties.

Vooraleer een gezinsbemiddelaar te zoeken, moet worden nagegaan of de bemiddeling moet plaatsvinden na de aanvang van de gerechtelijke procedure of los van die procedure. Indien het verzoek om bemiddeling wordt gedaan na de aanvang van de procedure, verwijst de familierechter die het verzoek ontvangt de partijen naar de onder hem ressorterende gezinsbemiddelingsinstanties. Indien de bemiddeling daarentegen plaatsvindt voor aanvang van de procedure of los van de procedure, moeten de partijen zelf een gezinsbemiddelaar zoeken; zij kunnen daartoe de volgende informatiebronnen gebruiken:

- het voornoemde nationale register van bemiddelaars en bemiddelingsinstanties (*Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*):

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>

- de volgende door het ministerie van Justitie opgegeven instanties:

<https://remediabusador.mjusticia.gob.es/remediabusador/RegistroInstitucion>

- de door de Algemene Raad voor de rechterlijke macht (Consejo General del Poder Judicial) opgegeven provinciale bemiddelingsdiensten:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/>

- de bemiddelingsinstanties die door de verschillende autonome regio's zijn opgericht en waarvan de contactgegevens gewoonlijk beschikbaar zijn op de respectieve websites van de regio's.

Naast de reeds vermelde elementen, vindt u meer informatie over de gezinsbemiddelingsprocedure, de toepasselijke wetgeving, de bemiddelingsinstanties in de verschillende autonome regio's en de bijbehorende protocollen op de website van de Algemene Raad voor de rechterlijke macht:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>

Laatste update: 05/07/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.